

UNIWERSYTET MUZYCZNY FRYDERYKA CHOPINA

JM Rektor prof. dr hab. Klaudiusz Baran

Koncert Kierunku Taniec

JUBILEUSZ 45-LECIA SPECJALNOŚCI PEDAGOGIKA BALETOWA

Międzynarodowy Dzień Tańca

Kierownik projektu:
dr Klaudia Carlos-Machej

Opieka artystyczna:
ad. dr hab. Zofia Rudnicka

Sala Koncertowa UMFC, Warszawa, ul. Okólnik 2
22 kwietnia 2018, niedziela, godz. 17⁰⁰

Eliza Walaszczyk-Trausolt, fot. Jarosław Budzyński

Pedagogika baletowa. Historia, a terażniejszość.

Pedagogika baletowa, której Jubileusz 45-lecia świętujemy w roku akademickim 2017/2018, jest jedyną w Polsce specjalnością, działającą w ramach kierunku Taniec, kształcąca nauczycieli tańca dla potrzeb profesjonalnego szkolnictwa baletowego. 1 października 1972 roku, na mocy Zarządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 4 sierpnia 1972 roku, dzięki przychylności ówczesnych władz Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej [PWSM] w Warszawie, a szczególnie dzięki zrozumieniu i poparciu rektora – prof. Tadeusza Maklakiewicza i dziekana Wydziału Wychowania Muzycznego – prof. Antoniego Szalińskiego, polskim tancerzom stworzono warunki zdobywania wiedzy i umiejętności pedagogicznych w polskiej uczelni. Utworzenie takich studiów było nagłą potrzebą. Do tej pory bowiem, profesjonalne, akademickie wykształcenie w dziedzinie tańca i baletu można było uzyskać jedynie poprzez wyjazd na studia do Moskwy lub Leningradu (dziś Sankt Petersburga). Powołanie do życia Zaocznego Wyższego Studium Zawodowego Nauczycieli Tańca w PWSM w Warszawie stało się doniosłym wydarzeniem nie tylko dla tancerzy i środowiska baletowego, ale także dla całej narodowej kultury.

Projekt założeń organizacyjnych i plan ówczesnych studiów został opracowany w Centralnym Ośrodku Pedagogicznym Szkolnictwa Artystycznego przez Teresę Czajkowską – wizytatora szkolnictwa baletowego i Kazimierza Milattiego – dyrektora tego ośrodka, przy współudziale Barbary Kasprowicz – dyrektorki artystycznej Państwowej Szkoły Baletowej w Warszawie. Pierwszym kierownikiem studiów został prof. Zbigniew Korycki. To Jemu i ówczesnym wykładowcom – by wymienić tylko niektórych: prof. dr hab. Janinie Pudełek, Irenie Turkskiej, mgr Danucie Piaseckiej, mgr. Jarosławowi Piaseckiemu, dr Krystynie Świdorskiej i prof. dr. hab. Gerwazemu Świdorskiemu – zawdzięczamy opracowanie pierwszych programów nauczania. Początkowo były to studia 3-letnie, zawodowe (zaoczne, niestacjonarne), które już w 1973 roku zostały przekształcone w 4-letnie studia magisterskie. Tak było do 2004 roku, kiedy to powołano w naszej Uczelni jednolite, 5-letnie studia magisterskie. Ostatnia reorganizacja to rok 2007, w którym przyjęliśmy na studia pierwszych studentów studiów

I stopnia – licencjackich. Oni także w 2010 roku, jako pierwsi, rozpoczęli kształcenie na dwuletnich studiach II stopnia – magisterskich.

Specjalność *pedagogika baletowa* ukończyło do tej pory ponad trzystu studentów. Od samego początku istnienia studiów kształcenie metodyków, specjalistów nauczania tańca w różnych formach, stylach i technikach, wzbogacane było o wiedzę z historii, teorii i kompozycji tańca, psychologii i pedagogiki, a także o wiedzę z zakresu anatomii i gimnastyki korekcyjnej, filozofii, historii sztuki i wiedzy o muzyce. Dzięki tak wszechstronnemu wykształceniu większość obecnie pracujących w szkołach baletowych nauczycieli może poszczycić się rozległą wiedzą i umiejętnościami predestynującymi ich do wykonywania zawodu nauczyciela. Z dyplomami magistra sztuki (także licencjata) uczą tańca klasycznego, ludowego, historycznego, charakterystycznego i współczesnego, wykładają również wiedzę o tańcu. Dzięki naszej Uczelni niemal wszyscy czynni zawodowo polscy tancerze są ich uczniami.

Ogólnokształcące szkoły baletowe nie są jedynymi placówkami, w których podejmują pracę absolwenci specjalności *pedagogika baletowa*. Z różnych względów, m.in. dlatego, że przez wiele długich lat tylko w naszej Uczelni stworzono tancerzom szansę kształcenia na poziomie wyższym, absolwenci UMFC znajdowali zatrudnienie w różnych instytucjach kultury. Trafiali wszędzie tam, gdzie potrzebni byli nie tylko jako tancerze, ale również jako repetytorzy i kierownicy baletu w teatrach operowych i muzycznych, choreografowie w teatrach tańca, nauczyciele w licznie powstających prywatnych szkołach tańca i baletu, nauczyciele w zespołach tańca ludowego, współczesnego, estradowego, etc. Wielu z naszych absolwentów zasiliło kadrę pedagogiczną swojej macierzystej uczelni. Inni, dzięki wykształceniu otrzymanemu na specjalności *pedagogika baletowa*, pracują w charakterze wykładowców także w innych szkołach wyższych – w tym: teatralnych, muzycznych i wychowania fizycznego. Dzięki nim mogły powstać kierunki Taniec w uczelniach Łodzi, Kielc, Szczecina, Poznania i Krakowa. Niektórzy nasi absolwenci podjęli dodatkowo naukę na innych kierunkach studiów magisterskich, doktoranckich

i podyplomowych, w tym na Podyplomowych Studiach Teorii Tańca, chcąc w przyszłości poświęcić się pracy naukowej. Spora grupa absolwentów wyjechała za granicę. Pracują tam jako tancerze, repetytorzy baletu, nauczyciele i choreografowie.

Kadrę pedagogiczną *pedagogiki baletowej* od początku powstania stanowili najlepsi w Polsce specjaliści, wykładowcy z wieloletnim doświadczeniem naukowym, pedagogicznym, scenicznym i choreograficznym. Wśród nich należy wymienić: prof. Zbigniewa Koryckiego, prof. dr hab. Janinę Pudełek, mgr Danutę Piasecką, mgr. Jarosława Piaseckiego, dr Krystynę Świdorską, prof. dr. hab. Gerwazego Świderskiego, prof. dr hab. Zofię Konaszkiewicz, prof. dr Mieczysława Demską-Trębacz, dr hab. Jagnę Dankowską, dr hab. Katarzynę Dadak-Kozicką, st. wykł. mgr Małgorzatę Kucharską-Nowak, st. wykł. mgr Małgorzatę Szymanek-Piotrowską, st. wykł. mgr Marię Bilską. Wśród akompaniatorów znajdują się mgr Teresa Krieger-Leska, mgr Danuta Rzażewska, mgr Roman Smoczyński, dr Andrzej Nowak. To grupa wykładowców z najdłuższym stażem pracy, sięgającym lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego stulecia. Od połowy lat dziewięćdziesiątych dołączyli do tej grupy nasi absolwenci, wykładowcy przedmiotów kierunkowych – prof. dr hab. Ewa Wycichowska, ad. dr hab. Zofia Rudnicka, dr Klaudia Carlos-Machej, mgr Danuta Borzęcka oraz dr hab. Beata Książkiewicz, prof. UMFC, st. wykł. mgr Joanna Sibilska-Siudym i ad. dr Andrzej Morawiec – absolwenci uczelni w Moskwie i Sankt Petersburgu.

Znaczący wpływ na poziom i jakość kształcenia studentów *Pedagogiki baletowej* mieli również zagraniczni goście, którzy od początku istnienia studiów współpracowali z naszą Uczelnią. Od połowy lat dziewięćdziesiątych, w ramach wykładów zmiennych, dzięki wsparciu finansowemu Centrum Edukacji Artystycznej, zapraszani są do UMFC wybitni tancerze, pedagodzy i choreografowie z Nowego Jorku, Amsterdamu, Sankt Petersburga, Moskwy, Kopenhagi, Budapesztu, Barcelony, Walencji, Dublina, Genewy, Wuppertalu. Prowadzone przez nich wykłady, seminaria i ćwiczenia są unikatowe. Studenci poznają rosyjską – wg A. Waganowej i duńską – wg A. Boumonville'a szkołę

tańca klasycznego, uczą się tańca współczesnego i oryginalnych tańców irlandzkich, rosyjskich, hiszpańskich, węgierskich. Poznają specyfikę sztuki choreograficznej Leonida Jakobsona, Johna Neumeiera i Piny Bausch. Oprócz wykładowców zagranicznych studenci *Pedagogiki baletowej* mieli kontakt z polskimi regionalistami, poznawali tańce lubelskie rzeszowskie i góralskie. Wykłady te mają charakter zajęć otwartych, o zasięgu ogólnopolskim. Uczestniczą w nich także absolwenci specjalności – nauczyciele ogólnokształcących szkół baletowych dla których spotkania z wybitnymi artystami i pedagogami są koniecznym elementem podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Centrum Edukacji Artystycznej należą się w tym miejscu słowa najserdeczniejszych podziękowań za współpracę z naszą Uczelnią.

Kontaktom z wybitnymi artystami służą również wydarzenia artystyczno-naukowe organizowane przez kierunek Taniec. Cyklicznie od 2014 r. w UMFC odbywa się *Forum Tańców Polskich*. Gośćmi specjalnymi konferencji byli: Witold Zapała, dr Grażyna Dąbrowska, Jan Karpiel-Bułecka. W 2017 r. po raz pierwszy odbyły się spotkania w ramach cyklu *Spotkania ze sztuką tańca*. Gośćmi wydarzenia byli Przemysław Śliwa i Piotr Nardelli.

Jednym z najważniejszych wydarzeń roku akademickiego 2015/2016 było nadanie Sali Rytmiki i Tańca imienia Zbigniewa Koryckiego. W 2016 roku Rada Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca wystąpiła z wnioskiem do Senatu UMFC o nadanie Profesorowi dr hab. Roderykowi Lange tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. Decyzją JM Rektora UMFC prof. zw. dra hab. Ryszarda Zimaka uroczystość nadania tytułu Panu Profesorowi Roderykowi Lange odbyła się 9 czerwca na wyspie Jersey. Laudację z okazji nadania Profesorowi godności przygotowała prof. dr hab. Ewa Wycichowska, recenzje przygotowali: prof. dr Mieczysława Demska-Trębacz oraz prof. dr hab. Piotr Dahlig (Uniwersytet Warszawski). To pierwszy tytuł w historii Uczelni przyznany badaczowi sztuki tańca.

W roku Jubileuszowym 90-lecia Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca oraz 45-lecia specjalności dostępne są następujące publikacje:

- Zofia Rudnicka *Tancerz, szkoła i scena. Etiudy choreograficzne jako istotny element procesu kształtowania sylwetki artystycznej uczniów warszawskiej szkoły baletowej*. Warszawa 2012.
- *Tańcząc piórem. Nauka w służbie Terpsychory*. Pod redakcją Hanny Raszewskiej. Warszawa 2014.
- *Tańce Polskie. Polonez i Krakowiak*. Pod redakcją Klaudii Carlos-Machej. Warszawa 2016,
- Danuta Piasecka *Literatura baletowa. Wzór odtwarzania*. DVD Warszawa 2017,
- Elżbieta Raczyńska-Warzec *Lekcja tańca klasycznego w kl. V*. DVD Warszawa 2017,
- Klaudia Carlos-Machej *Taniec narodowy jako wartość kultury w czasie zaborów*. Warszawa 2017.

Tekst:

mgr Małgorzata Kucharska-Nowak

kierownik specjalności Pedagogika Baletowa w latach 1996-20112

dr Klaudia Carlos-Machej,

prodziekan Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca UMFC

Program

Fragment z baletu „Sylfidy”

choreografia

MICHAŁ FOKIN

taniec

ŁUKASZ BAŁONIAK

MATYLDA SOCHA

AMELIA MAŁYSZ

uczniowie VII i VIII klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej

przygotowanie

Beata Wrzosek-Dopierała

muzyka

Fryderyk Chopin

Przeznaczenie

choreografia

KRYSTYNA FRĄCKOWIAK

taniec

VIVIANA ZAJĄCZKOWSKA

uczennica VII klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej

przygotowanie

Krystyna Frąckowiak, Agata Ambrozińska-Rachuta

muzyka

The Haxan Cloak – *Raven's Lament*

Wariacja „Korsarz”

choreografia

MARIUS PETIPA

taniec

HELENA KOZACZKO

uczennica VII klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej

przygotowanie

Anna Gruszka-Kopeć

muzyka

Adolphe Adam

Carmen

choreografia

taniec

przygotowanie

muzyka

ALBERTO ALONSO

AMELIA MAŁYSZ

uczennica VIII klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej

Mirosław Różalski

George Bizet / Rodion Szchedrin

Bo w ciemności

choreografia

taniec

przygotowanie

muzyka

KRYSTYNA FRĄCKOWIAK

HELENA KOZACZKO

MARIA BANASZAK

uczennice VII klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej

Krystyna Frąckowiak

Ola Bilińska i Libelid

Wariacja Jamesa z baletu „Sylfida”

choreografia

taniec

przygotowanie

muzyka

AUGUST BOURNONVILLE

KASPER GÓRCZAK

uczeń VI klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Feliksa Pamella w Łodzi

Jerzy Gęsikowski

Jean Schneitzhoeffler

Selection

choreografia

i taniec

przygotowanie

muzyka

ZOFIA WARA-WĄSOWSKA

uczennica VI klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Feliksa Pamella w Łodzi

Magdalena Redlewska

Murcof

Wariacja żeńska z baletu „Arlekinada”

choreografia	MARIUS PETIPA
taniec	NATALIA AUGUSTYNIAK uczennica VI klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Feliksa Pamella w Łodzi
przygotowanie	Magdalena Redlewska
muzyka	Riccardo Drigo

Smooth Criminal

choreografia	ARTUR MIKULSKI
taniec	KASPER GÓRCZAK uczeń VI klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Feliksa Pamella w Łodzi
przygotowanie	Jerzy Gęsikowski
muzyka	Michael Jackson

Bezsilność

choreografia	OLIWIA MIARKA
i taniec	uczennica VI klasy Studia Baletowego Opery Krakowskiej
przygotowanie	Kinga Szablowska

Wariacja z baletu „Pawilon Armidy”

choreografia	MICHAŁ FOKIN
taniec	JULIA SKUBIS uczennica IV klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Romana Turczynowicza w Warszawie
przygotowanie	Jolanta Rybarska
muzyka	Nikołaj Czerepnin

Wariacja z baletu „Rajmonda”

choreografia

MARIUS PETIPA

taniec

WERONIKA GAŁĄZKA

uczennica IV klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Romana Turczynowicza w Warszawie

przygotowanie

Alicja Złoch

muzyka

Aleksander Głazunow

Jealous

choreografia

PIOTR KLIMCZAK

taniec

ALEKSANDRA DUDZIK

uczennica VIII klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Romana Turczynowicza w Warszawie

przygotowanie

Alicja Złoch

muzyka

Labrinth

Krakowiak

choreografia

ŁUKASZ NETER

i przygotowanie

taniec

MAŁGORZATA KOWAL

IGOR BAREJA

uczniowie IV klasy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej
im. Romana Turczynowicza w Warszawie

muzyka

Ludomir Różycki

Libre

choreografia

taniec

R.O. ESTRELLA

KINGA GABRUSEWICZ

NATALIA WAWRZYNIAK

studentki II roku studiów I stopnia specjalności Pedagogika Baletowa
UMFC w Warszawie

przygotowanie

i opieka artystyczna

dr hab. Beata Książkiewicz, prof. UMFC

Końce / początki

taniec

autor warstwy dźwiękowej

KATARZYNA FIRLEJ

studentka II roku specjalności Choreografia i Teoria Tańca
UMFC w Warszawie

postprodukcja

tekst

Grzegorz Łapiński

Tadeusz Różewicz

Krakowiak

choreografia

taniec

WITOLD ZAPAŁA

ZESPÓŁ TAŃCA LUDOWEGO „WARSZAWA”

AWF J. PIŁSUDSKIEGO W WARSZAWIE

przygotowanie

i opieka artystyczna

mgr Małgorzata Włoczkowska

Face your own wind

choreografia

i taniec

opieka artystyczna

muzyka

ADRIAN RADWAŃSKI

dr Andrzej Morawiec

Aaron Martin – *Bare Hands*

Siguiriyas

Taniec o silnie melancholijnym wyrazie. Jeden z najstarszych tańców flamenco charakteryzujący się skomplikowanym i silnie akcentowanym rytmem. Jest związany z tradycją smutku i pogrzebu, pokazuje tragiczne źródła tej formy.

Nieśmiałość *silencio*, wyniosłość, agresywne stepowanie i narastające napięcie, to cechy charakterystyczne siguiriyas. Taniec wymaga od tancerza wirtuozowskiego prowadzenia rytmu przez kastaniety.

choreografia

i taniec

muzyka

NADIA MAZUR

Manuel Salado

WYDZIAŁU DYRYGENTURY CHÓRALNEJ,
EDUKACJI MUZYCZNEJ, MUZYKI KOŚCIELNEJ,
RYTMIKI I TAŃCA UMFC

f Zapraszamy na następne koncerty

KWIECIEŃ / MAJ

23

Poniedziałek, godz. 19⁰⁰, *bezpłatne karty wstępu*

E. YSAÏE – 6 SONAT NA SKRZYPCE SOLO

Jan Pietkiewicz, Karolina Miśkowiec, Judyta Kluza,
Zuzanna Budzyńska, Magdalena Skwierczyńska, Emilia Jarocka *skrzypce*

25

Środa, godz. 19⁰⁰, *bilety w cenie 15 zł*

KONCERT MUZYKI DAWNEJ

na zakończenie seminarium „*Współczesny barok – czy instrumenty dawne są niezbędne do wykonawstwa historycznie poinformowanego?*”

Koncert Międzywydziałowego Zakładu Muzyki Dawnej

29

Niedziela, godz. 17⁰⁰, *bezpłatne karty wstępu*

BACH I JEGO ODKRYWCA

Soliści- studenci Wydziału Wokalno- Aktorskiego, Chór Mieszany UMFC, Chór Kameralny UMFC, Jakub Hutek, Krzysztof Kusiel- Moroz dyrygent, Adam Kowalski pozytyw i organy

6

Niedziela, godz. 17⁰⁰, *bezpłatne karty wstępu*

KONCERT GALOWY

II Forum Fletowe „**INSPIRACJE**”

Koncert w wykonaniu Gości Forum oraz orkiestry fletowej

7

Poniedziałek, godz. 19⁰⁰, *bezpłatne karty wstępu*

PERŁY WSPÓŁCZESNEJ KAMERALISTYKI POLSKIEJ

Koncert w wykonaniu **studenckich zespołów kameralnych**

9

Środa, godz. 19⁰⁰, *bilety w cenie 15 zł*

KONCERT KAMERALNY

Janusz Wawrowski *skrzypce*, Jakub Dubik *wiolonczela*, **Grzegorz Skrobiński** *fortepian*

Bilety

Cyki ŚRODA NA OKÓLNIKU → BILETY PO 15 ZŁ (także przez Internet: www.umfc.bilety24.pl)

Koncerty w cyklach NIEDZIELNYM i PONIEDZIAŁKOWYM → BEZPŁATNE KARTY WSTĘPU

Dystrybucja (z wyprzedzeniem 2 tygodni, bez możliwości rezerwacji) → CHOPIN UNIVERSITY PRESS (w holu uczelni), poniedziałek–piątek: 12⁰⁰–19⁰⁰, niedziela: pół godziny przed koncertem

BIURO KONCERTOWE → (22) 827 72 49, bk@chopin.edu.pl, www.facebook.com/koncertyUMFC

Opracowanie programu: Biuro Koncertowe, Małgorzata Kwiecień